

Fəsil 9 Məsləhətləşmə prosesi

MÜNDƏRİCAT

9	MƏSLƏHƏTLƏŞMƏ PROSESİ	9-1
9.1	Giriş	9-1
9.2	Əvvəlki və mövcud maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi.....	9-1
9.3	Maraqlı tərəfin təyin edilməsi	9-1
9.3.1	Milli və yerli hökumət orqanları.....	9-2
9.3.2	Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar	9-2
9.4	Bu ƏMSSTQ-yə Əlavənin həcmi barədə məlumat verilməsi ilə bağlı məsləhətləşmələr.....	9-3
9.4.1	Giriş.....	9-3
9.4.2	Milli və yerli hökumət orqanları.....	9-3
9.4.3	Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar	9-4
9.5	Məsləhətləşmələrin nəticələri.....	9-4
9.5.1	Milli və yerli hökumət orqanları.....	9-4
9.5.2	Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar	9-5
9.6	ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin layihə variantı barədə məsləhətləşmələr.....	9-8
9.6.1	İnformasiyanın açıqlanması	9-8
9.6.2	Milli və yerli hökumət orqanları.....	9-8
9.6.3	Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar	9-8
9.6.4	Məlumatın açıqlanması ilə əlaqədar elanlar	9-9
9.6.5	Əks əlaqə mexanizmləri.....	9-10
9.6.6	Məlumatın açıqlanmasına dair məsləhətləşmələr – ictimaiyyətlə görüşlər.....	9-10
9.7	Məsləhətləşmənin nəticələrinin izlənməsi	9-12
9.8	ƏMSSTQ-dən sonrakı məsləhətləşmələr və maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi	9-12

Cədvəllər

Cədvəl 9-1: Milli hökumət orqanlarından ibarət maraqlı tərəflərin qaldırdığı problemlərin və təsirlə əlaqədar məsələlərinin xülasəsi	9-4
Cədvəl 9-2: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) gözlənilən müsbət və mənfi nəticələri.....	9-6
Cədvəl 9-3: Yaxınlıqda çalışan tikinti işçilərinin fəaliyyətinin müsbət və mənfi cəhətləri.....	9-7
Cədvəl 9-4: ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin açıqlanması ilə əlaqədar elanlar	9-9
Cədvəl 9-5: ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin açıqlanmasına dair görüşlər.....	9-11
Cədvəl 9-6: LTMQİc-lər tərəfindən qaldırılan problemlərin və təsirlə əlaqədar məsələlərinin xülasəsi	9-11

Şəkillər

Şəkil 9-1: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) yerli əhali tərəfindən dəstəklənməsi.....	9-5
Şəkil 9-2: Tikintinin əsas mənfəətləri.....	9-6
Şəkil 9-3: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsi (CQBKG KG 0-34) ilə əlaqədar narahatlıqlar	9-7

Şəkil 9-4: Yaxınlıqda çalışan tikinti işçilərinin fəaliyyəti ilə bağlı
narahatlıqlar 9-7

Fotoşəkillər

Fotoşəkil 9-1: Hacıqabulda məlumatların LTMQİc üçün açıqlanmasına
dair görüş 9-3

9 MƏSLƏHƏTLƏŞMƏ PROSESİ

9.1 Giriş

İnformasiyanın təqdim olunması (açıqlanması) və bunun ardınca maraqlı tərəflərlə məsləhətləşmələrin aparılması ƏMSSTQ prosesinin adi bir qaydasıdır. Maraqlı tərəflər, təklif olunmuş layihənin təsirinə məruz qala bilən və təsdiqlənmə prosesindən əvvəl və təsdiqlənmə prosesi ərzində layihənin həyata keçirilmə sahəsi (sahələri), tikintisi və istismarı ilə bağlı qərarların qəbul edilməsinə təsir göstərmək iqtidarına malik ola bilən ayrı-ayrı şəxslər, qruplar və ya təşkilatlar hesab edilə bilər. İnformasiyanın təqdim olunması (açıqlanması) və məsləhətləşmələr ƏMSSTQ prosesinin davam etmə müddəti boyunca və əksər hallarda, layihənin təsdiqlənmədən sonrakı tikinti və istismar mərhələləri ərzində tələb olunur.

Bu fəslə boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsi (CQBKG KG 0-34) üçün ƏMSSTQ-yə Əlavə üçün həyata keçirilmiş maraqlı tərəflərlə məsləhətləşmələrin təqdimatı (yəni, informasiyanın açıqlanması və məsləhətləşmə fəaliyyətləri) daxildir. Bu məsləhətləşmə fəaliyyətləri CQBKG üzrə ƏMSSTQ prosesinin başlanğıcında hazırlanmış İctimaiyyətə Məsləhətləşmə və İnformasiyanın Açıqlanması Planına (İMİAP) mümkün qədər uyğunlaşdırılmışdır (CQBKG üzrə ƏMSSTQ sənədinin C1 Qoşması).

9.2 Əvvəlki və mövcud maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi

CQBKG üzrə ƏMSSTQ-yə dair məsləhətləşmələr həm 2012, həm də 2013-cü illərdə aparılmışdır. Bu məsləhətləşmələrin nəticələri CQBKG üzrə ƏMSSTQ sənədinin son variantının 9-cu fəslində təqdim olunmuşdur.

9.3 Maraqlı tərəfin təyin edilməsi

CQBKG üzrə Son İMİAP-a müvafiq olaraq, aşağıdakı maraqlı tərəflər təyin edilmiş və onların CQBKG üzrə ƏMSSTQ prosesinə dair məsləhətləşmələrdə iştirak etməsinə imkan yaradılmışdır:

- Milli və yerli hökumət orqanları
- Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar (LTMQİc), xüsusən də, tam və ya qismən boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) hər iki tərəfində 2km-lik məsafədə yerləşən yaşayış məskənləri
- Beynəlxalq və milli QHT-lər
- Elm ictimaiyyəti
- Kütləvi informasiya vasitələri (mətbuat, radio və televiziya)
- Diplomatik nümayəndəliklər və beynəlxalq təşkilatlar
- CQBKG Layihəsinin tərəfdaşları
- BP-nin işçi heyəti.

CQBKG üzrə ƏMSSTQ sənədinin son variantının tərkib hissəsi olaraq yuxarıdakı maraqlı tərəflər ilə məsləhətləşmə aparılmışdır və bu ƏMSSTQ-yə Əlavənin tərkib hissəsi olaraq onların hər biri ilə yenidən məsləhətləşmək lazım olmayacaqdır. Layihənin layihələndirməsindəki dəyişikliklər ilə əlaqədar nisbətən kiçik dəyişikliklərin olması o deməkdir ki, əvvəlki görüşlərə və bildirilmiş iradlara əhəmiyyətli əlavələr etməsinə imkan yaratmaq üçün maraqlı tərəflərin əksəriyyəti boru kəmərinin təklif olunmuş hissəsinin (CQBKG KG 0-34) yaxınlığındakı sahələr barədə kifayət qədər lokal biliyə malik olmayacaqdır.

Əsas yerli hökumət orqanları və (boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissələri ilə əlaqədar olaraq, əvvəllər olduğu kimi eyni "məsafə" meyarından istifadə olunaraq təyin olunmuş) əlavə LTMQİC-lər ilə lazımi məsləhətləşmələr aparılmışdır. Həmçinin başa düşüldüyünə görə əvvəllər təyin olunmuş və məsləhətləşmə aparılmış LTMQİC-lərin bəzisi LTMQİC olaraq qalacaqdır, lakin Layihənin layihələndirməsindəki dəyişikliklər belə mənə verə bilər ki, əvvəllər ifadə olunmuş fikir və iradlar bütövlükdə tətbiq oluna biləcək formada qalmayacaqdır və buna görə, sözügedən LTMQİC-lərə yenidən məsləhətləşmə prosesinə qoşulmaq imkanının verilməsi lazım gələcəkdir.

9.3.1 *Milli və yerli hökumət orqanları*

Aşağıdakı cədvəldə ƏMSSTQ-yə Əlavənin təsdiqlənməsi prosesində rəsmi rolu olan maraqlı tərəflərə (əsas maraqlı tərəflərə) və CQBKG Layihəsi üzrə ƏMSSTQ-yə Əlavədə marağı qəbul edilmiş maraqlı tərəflərə (ikinci dərəcəli maraqlı tərəflərə) bölünmüş milli hökumət orqanlarına aid aparıcı maraqlı tərəflər göstərilir. Əsas maraqlı tərəflərdən ikisi və ikinci dərəcəli maraqlı tərəflərdən biri (Fövqəladə hallar nazirliyi) ilə məsləhətləşmə 2013-cü ilin sentyabr ayında aparılmışdır.

1. Əsas (təsdiqləmə)	ƏMSSTQ-yə Əlavənin təsdiqlənməsində rəsmi rolu olan hökumət orqanına aid maraqlı tərəflər Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN), Azərbaycanda ətraf mühitin mühafizəsi üzrə aparıcı dövlət təşkilatı. ETSN-nin Dövlət Ekoloji Ekspertiza İdarəsi (DEEİ) yeni layihələrin ekoloji aspektlərinin nəzərdən keçirilməsinə və ekoloji sahədə icazələrin verilməsinə cavabdehlik daşıyır Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi (MTN)
2. 2. İkinci Dərəcəli (məsləhətləşmə)	ƏMSSTQ-yə Əlavə üçün məlumatı/əks əlaqəni təmin edə bilən hökumət orqanına aid maraqlı tərəflər Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN), əsas agentlik Sənayedə İşlərin Təhlükəsiz Görülməsi və Dağ-Mədən Nəzarəti Dövlət Agentliyidir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNŞ) Ekologiya İdarəsi; Tranzit əraziyə malik ölkənin hökumətinin CQBKG Layihəsi üzrə nümayəndəsi. Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutu (AEİ)

Müəyyən edilmiş LTMQİC-lərin bütün bələdiyyələri və LTMQİC-lərin yerləşdiyi rayonlar yerli hökumət orqanlarına aid maraqlı tərəflər hesab olunur. Hazırkı regional və yerli hakimiyyət strukturu CQBKG üzrə Yekun ƏMSSTQ hesabatının 9.4.1-ci bölməsində təqdim edilib.

9.3.2 *Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar*

LTMQİC-lər qismində müxtəlif ölçüyə malik dörd qəsəbə (Hacıqabul, Rənçbər, Pirsaat və Qoltuq) təyin olunmuşdur. Qəsəbələrdən biri, Hacıqabul CQBKG üzrə ƏMSSTQ üzrə təyin olunmuş LTMQİC; yerdə qalan üç qəsəbə isə yeni LTMQİC-lər olmuşdur. LTMQİC-lərdə ev təsərrüfatlarına dair sorğular məlumatların açıqlanmasından sonra keçirilib və Layihə çərçivəsində nəzərdə tutulan texniki dəyişikliklərə və onların ehtimal olunan təsirlərinə münasibəti müəyyən etmək üçün bir sıra sualları ehtiva edən sorğu anketinin nəticələri 9.5.2-ci bölməyə daxil edilib.

Yeni LTMQİC-lər ilə məsləhətləşmə ƏMSSTQ prosesinin başlıca xüsusiyyətidir və LTMQİC-lərlə əlaqə ƏMSSTQ-nin təsdiqlənməsindən sonra, Layihənin tikintisi və icrası ərzində davam edəcəkdir (Fotoşəkil 9-1).

Fotoşəkil 9-1: Hacıqabulda məlumatların LTMQİc üçün açıqlanmasına dair görüş

9.4 Bu ƏMSSTQ-yə Əlavənin həcmi barədə məlumat verilməsi ilə bağlı məsləhətləşmələr

9.4.1 Giriş

Bu məsləhətləşmələrə aşağıdakılar cəlb olunmuşdur:

- Milli və yerli hökumət orqanları
- LTMQİc-lər.

9.4.2 Milli və yerli hökumət orqanları

9.4.2.1 Milli hökumət orqanları

Milli hökumət orqanlarına “təsdiqləmə” səlahiyyəti olan və CQBKG-yə Əlavədə qanuni marağı olan qurumlar daxildir. Ümumilikdə, ETSN, MTN və FHN ilə cəmi üç “üzbəüz” görüş keçirilmişdir. BP-nin nümayəndəsi bu iclasların protokollarını tərtib edərək qaldırılmış/müzakirə edilmiş məsələləri qeydə alınmışdır.

9.4.2.2 Yerli hökumət orqanları

BP şirkəti yerli hökumət orqanlarını layihə barədə məlumatlandırmış və əsas məsələləri onlarla müzakirə etmişdir. Bundan əlavə, LTMQİc-lərə dair məsləhətləşmələrə hazırlıq kimi hər rayonda LTMQİc-lərin rəhbərləri və İcra Komitələri¹ ilə bildiriş görüşləri (Aşağıdakı Bölmə 9.5.1.1 baxın) keçirilmiş və layihə ilə əlaqədar qaldırılmış hər hansı məsələlər barədə yenidən müzakirələr aparılmışdır.

¹ Yerli dövlət idarələrinin rəhbərləri

9.4.3 *Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar*

LTMQİc-lər ilə məsləhətləşmənin aparılması üçün hər LTMQİc-nin əsas nümayəndələri ilə görüşdən və LTMQİc-nin sakinlərinin tipik nümayəndəsinin ev təsərrüfatının tədqiqindən ibarət olan iki yanaşma üsulu planlaşdırılmışdır. Lakin, sosial sorğu işlərini Əlavənin layihə variantını açıqlama üçün yekunlaşdırmazdan əvvəl gözlənilmədən dayandırmaq zərurəri meydana çıxdığına görə, LTMQİc-lər ilə görüşlərin keçirilməsi nəzərdə tutulan yanaşmanın həyata keçirilməsi mümkün olmamışdır. Məlumatların açıqlanması dövründə həmin LTMQİc-lər ilə məsləhətləşmələr aparılıb (bax: Bölmə 9.6.6) və, yuxarıda göstəriləyi kimi, həmin məsləhətləşmələr davam etdiriləcək.

Ev təsərrüfatlarına dair sorğunun başa çatdırılması nəticələri Azərbaycanda CQBKG boru kəmərinin bütöv marşrutu boyu LTMQİc-lərin təsərrüfatlarının tədqiqinin nəticələri ilə inteqrasiya etməyə imkan vermiş və birləşdirilmiş nəticələr Bölmə 9.5.2.1-də təqdim olunmuşdur.

9.5 Məsləhətləşmələrin nəticələri

9.5.1 *Milli və yerli hökumət orqanları*

2013-cü ilin sentyabr ayında keçirilmiş 3 ardıcıl görüş ərzində milli hökumət orqanlarından ibarət maraqlı tərəflərin qaldırdığı problemlər/təsirlə əlaqədar məsələlərin xülasəsi Cədvəl 9 1-də təqdim edilmişdir.

Cədvəl 9-1: Milli hökumət orqanlarından ibarət maraqlı tərəflərin qaldırdığı problemlərin və təsirlə əlaqədar məsələlərinin xülasəsi

Maraqlı tərəflər	Problemlər/Təsirlə əlaqədar məsələlər
ETSN	<p>ETSN borunun diametrinin 56"-dən 48"-ə dəyişdirilməsinin borunun əlavə 34 km-lik hissəsinə ehtiyacın və ərsinburaxma stansiyasının yerinin dəyişdirilməsinin səbəbini aydın izah etmək üçün ƏMSSTQ-nə Əlavədə "Alternativ variantlar"a dair hərtərəfli bölmənin daxil edilməsini gözlədiyinə dair müzakirə aparmışdır.</p> <p>ETSN Layihədə Layihənin Təsirinə Məruz Qalmış İcmalar üçün 14 günlük açıqlama müddətindən ibarət yanaşma üsulunun nəzərdə tutulmasına razılıq vermişdir.</p>
MTN	<p>Əgər Layihə Qobustan qoruğunun sərhədinə yaxındırsa, bu halda Layihədə milli abidələr və onların mühafizə zonaları barədə məlumat olmalıdır.</p> <p>CQBKG layihəsində qoruğun xarici sərhədlərinə qədər olan məsafənin və yerləşmə sahəsinin nəzərə alınmasının əhəmiyyətinə dair məsələ qaldırılmışdır.</p> <p>Müzakirə edildiyi kimi Layihədə Qobustan qoruğunun yaxınlığında, layihənin sahəsi daxilində rast gəlinə bilən potensial karvansara sahələri (İpək yolu yaxınlığında karvan yolları və binaları) nəzərdən keçirilməlidir.</p>

Maraqlı tərəflər	Problemlər/Təsirə əlaqədar məsələlər
FHN	<p>ƏMSSTQ-nə Əlavədə seysmik qırılmalar/geoloji təhlükələr ilə əlaqədar risklər müzakirə edilməli və təhlükəsizlik texnikası və təsirazaltma tədbirləri barədə müvafiq məlumatlar verilməlidir. Hazırkı boru kəməri və qırılmalar barədə tarixi məlumatlar təqdim edilməlidir.</p> <p>ƏMSSTQ-nə Əlavəyə geoloji xəritələr və Layihə sahəsində zəlzələlərin riskinə dair sənədlər daxil edilməlidir.</p> <p>Hər hansı əlavə təhlükəli kimyəvi reagentlər/təhlükəli maddələr, onların saxlanma və daşınma qaydaları barədə məlumat daxil edilməlidir.</p> <p>Ətraf mühitə olan dolayı təsirlər müzakirə olunmalıdır.</p> <p>ƏMSSTQ-nə Əlavə Layihəsinə boru kəməri və elektromaqnit sahələri, elektrik cərəyanlarından mühafizə və istifadə ediləcək torpaqlama forması barədə əlavə təfərrüatlar daxil edilməlidir.</p>

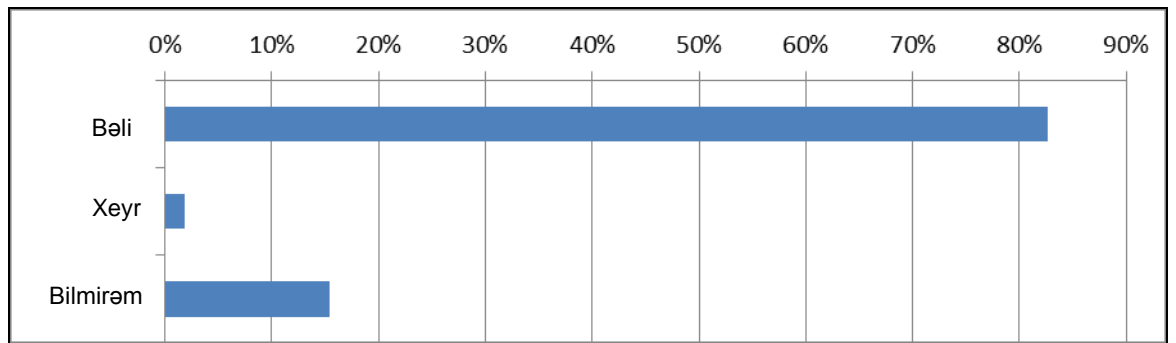
9.5.1.1 Bildiriş görüşləri

Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) həyata keçiriləcəyi inzibati-təsərrüfat sərhədlərinin sahibi olan bütün yerli hökumət qurumları (icraçı komitələr və bələdiyyələr) ilə bir sıra bildiriş görüşləri təşkil olunmuşdur. Bu görüşlərin məqsədləri, diqqət mərkəzindəki məsələləri və (təmsil olunmuş qurumlar nöqtəyi-nəzərdən) iştirakçıları CQBKG üzrə ƏMSSTQ üçün həyata keçirilmiş görüşlərlə eyni olmuşdur (CQBKG üzrə ƏMSSTQ-nin 9-cu fəslinə baxın).

9.5.2 Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar

9.5.2.1 LTMQİc ev təsərrüfatlarının tədqiqi

Bu bölmədə CQBKG üzrə ƏMSSTQ ilə əlaqədar aparılmış ev təsərrüfatlarının tədqiqi zamanı əldə olunmuş nəticələrlə birləşdirilməsindən sonra alınan nəticələr təqdim edilir. Respondentlərin əksəriyyəti (təqribən 82 %-i) boru kəmərinin nəzərdə tutulan əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) dəstəkləyir (Şəkil 9-1). Mümkün mənfəətlərə gəldikdə, respondentlərin 73 %-i mənfəətlərin, o cümlədən hökumət üçün də mənfəətlərin və yeni iş imkanlarının mövcud olacağını hesab edirlər (Cədvəl 9-2).

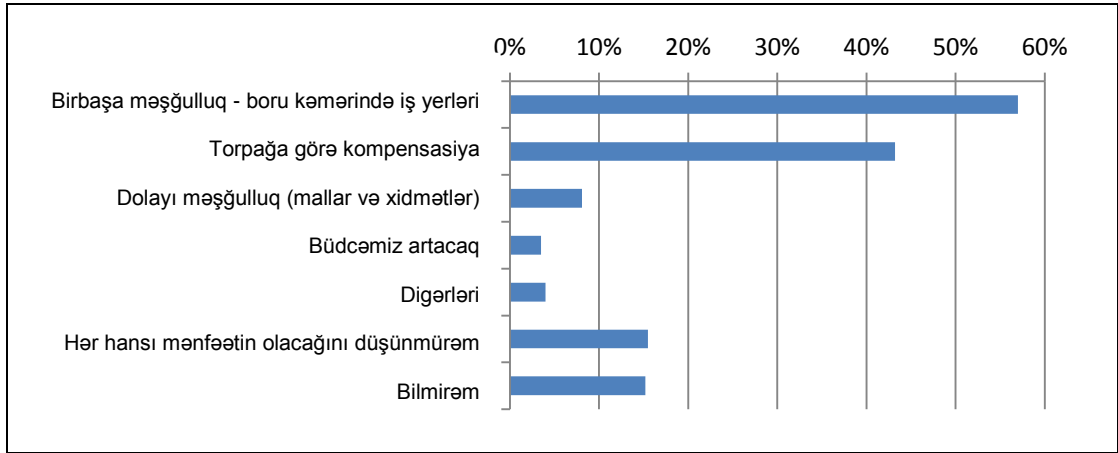

Şəkil 9-1: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) yerli əhali tərəfindən dəstəklənməsi

Cədvəl 9-2: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) gözlənilən müsbət və mənfi nəticələri²

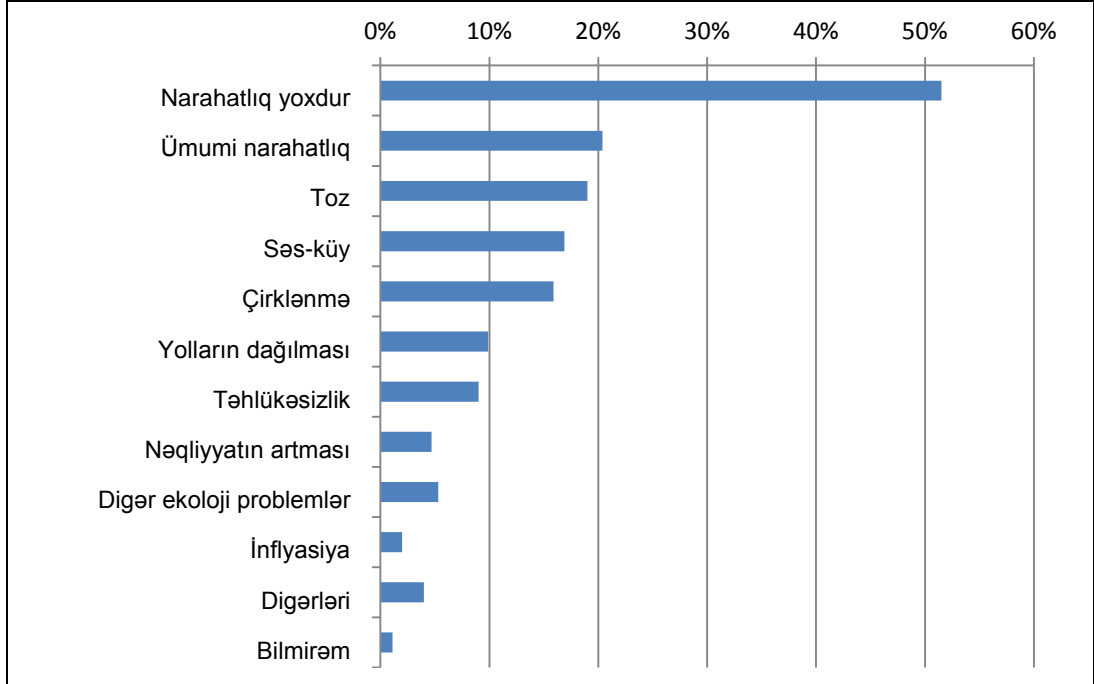
Müsbət nəticələr	Mənfi nəticələr
Hökumət, əhali və kəndimiz üçün faydalı – 30% Kənd sakinləri üçün yeni iş imkanları – 27% Torpağa görə kompensasiya – 16%	Heç bir mənfəət yoxdur – 0.75%

Respondentlərin təqribən 40–60%-i birbaşa məşğulluğu və torpağın alınmasına/istifadəsinə görə kompensasiyanın əldə edilməsini CQBKG boru kəməri tikintisinin əsas mənfəətləri hesab edirlər (Şəkil 9 2). 50%-dən bir qədər çoxu CQBKG fəaliyyətlərindən narahat deyildir. Lakin, narahatlıqları olanlar arasında səs-küyü, tozu və rahatlığın pozulması hallarını Layihə ilə bağlı əsas problemlər hesab edənlər var (Şəkil 9-3).

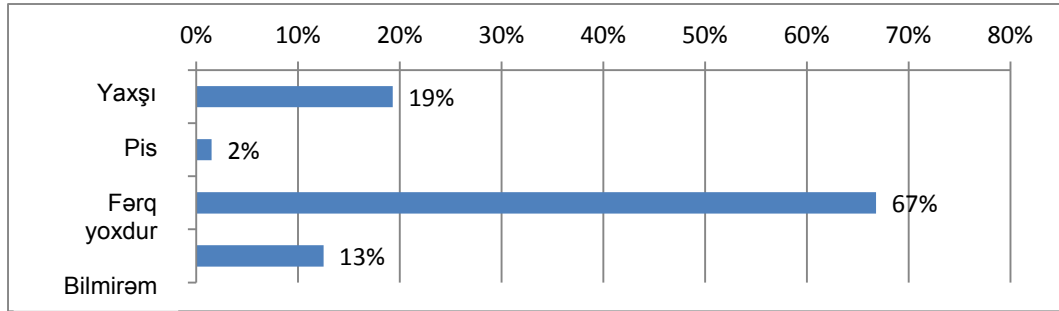
Şəkil 9-2: Tikintinin əsas mənfəətləri

² Sonru anketində çoxsaylı cavabların verilməsi mümkün olan açıq suallar təqdim edildiyinə görə, cavablar toplandıqda cəmi 100% təşkil etmir.

Şəkil 9-3: Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsi (CQBKG KG 0-34) ilə əlaqədar narahatlıqlar

Respondentlərin altmış-altı faizi öz kəndlərinin yaxınlığında çalışan yerli tikinti düşərgəsi işçilərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar hər hansı müsbət və ya mənfi təsirlər gözləmir (Şəkil 9-4). Onların fəaliyyətləri nəticəsində mənfəətlərin mövcud olacağını hesab edənlərin 27%-i məşğulluq imkanlarını və 15%-i evlərin icarəsindən əldə olunan icarə haqlarını tikintinin əsas mənfəətləri kimi nəzərə alırlar (Cədvəl 9-3).

Şəkil 9-4: Yaxınlıqda çalışan tikinti işçilərinin fəaliyyəti ilə bağlı narahatlıqlar

Cədvəl 9-3: Yaxınlıqda çalışan tikinti işçilərinin fəaliyyətinin müsbət və mənfi cəhətləri³

Müsbət nəticələr	Mənfi nəticələr
Hökumət, əhali və kəndimiz üçün faydalı – 30% Kənd sakinləri üçün yeni iş imkanları – 27% Torpağa görə kompensasiya – 16% Evlərin kirayələnməsi nəticəsində əldə edilən gəlir – 15%	Heç bir mənfəət yoxdur – 0.75%

³ Sonru anketində çoxsaylı cavabların verilməsi mümkün olan açıq suallar təqdim edildiyinə görə, cavablar toplandıqda cəmi 100% təşkil etmir.

Bütün məsləhətləşmə iclaslarında qaldırılmış məsələlər ƏMSSTQ-yə bu Əlavənin hazırlanmasında nəzərə alınmışdır.

9.6 ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin layihə variantı barədə məsləhətləşmələr

Layihənin açıqlanması üçün məsləhətləşmələr CQBKG üzrə ƏMSSTQ üçün istifadə olunmuş, lakin spesifik olaraq milli və yerli hökumət orqanlarının və LTMQİC-lərin hədəf götürüldüyü yanaşma üsuluna uyğun olaraq həyata keçirilmişdir.

9.6.1 *İnformasiyanın açıqlanması*

Məlumatın səmərəli şəkildə təqdim olunmasına və növbəti məsləhətləşmələrə yardım üçün BP aşağıdakıları təmin etməyi qarşısına məqsəd qoymuşdur:

- ƏMSSTQ-nə Əlavənin layihə variantı, qeydi-texniki xülasə (QTX) və əlaqədar sənədlər aydın şəkildə CQBKG üzrə ƏMSSTQ sənədinin son variantına əsaslanmış və yalnız Layihənin layihələndirməsindəki dəyişikliklər ilə əlaqədar ilkin vəziyyət və təsirlərin analizi barədə məlumatı təmin etmişdir
- ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin layihə variantı (və bütün əlaqədar sənədlər) Azərbaycan və İngilis dillərində təqdim edilmişdir
- (Qeydlərin BP şirkətinə təqdim olunması imkanı yaratmaq üçün) LTMQİC-lərin QTX və rəyin verilməsi mexanizmindən sərbəst istifadə etməsinə imkan yaradılmışdır.

Maraqlı tərəflər ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının və hər hansı əlaqədar sənədlərin nəşri barədə məlumatlandırılmışdır və onun surətindən necə istifadə edə biləcəkləri və QTX-nin surətlərini necə əldə edə biləcəkləri barədə məlumat verilmişdir. ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının təqdimatı müddəti 14 gün təşkil etmişdir.

9.6.2 *Milli və yerli hökumət orqanları*

ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin layihə variantının, QTX-nin və bütün əlaqədar sənədlərin nüsxələri aşağıdakılara təqdim edilmişdir:

- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutu.

Sonradan, həmin nazirliklərin rəylərini öyrənmək üçün onlarla üzbəüz görüşlər təşkil edilmiş, lakin məlumatların açıqlanması dövründə yalnız ETSN və FHN ilə görüşlərin keçirilməsi mümkün olmuşdur.

Bundan əlavə, ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının, QTX-nin və hər hansı əlaqədar sənədlərin nüsxələri bildiriş görüşlərinə cəlb olunmuş yerli hökumət orqanlarına – icraçı komitələrə və bələdiyyələrə - təqdim olunmuşdur.

9.6.3 *Layihənin təsirinə məruz qalan icmalar*

Açıqlanmazdan əvvəl, ƏMSSTQ-yə Əlavə prosesi, ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının, QTX-nin və əlaqədar sənədlərin mövcudluğu və məsləhətləşmə prosesi barədə məlumat aşağıdakı informasiya agentlikləri vasitəsilə və digər vasitələrlə açıqlanmışdır:

- Tirajı əsas etibarilə nəzərdə tutulan əlavə boru kəməri seksiyasının (CQBKG KG 0-34) yerləşəcəyi ərazini əhatə edən milli yerli qəzetlər
- Layihənin təsirinə məruz qalan icmaların elanlar lövhəsində.

Mətbuata verilən və ictimai məlumat ekranlarında yayımlanan məlumatlara aşağıdakılar daxil idi:

- Boru kəmərinin təklif olunmuş əlavə hissəsinin (CQBKG KG 0-34) adı, məqsədləri və yeri
- Maraqlı tərəflərin ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantını, QTX-ni və hər hansı əlaqədar sənədləri əldə edə biləcəkləri/oxuya biləcəkləri fiziki yerin və veb-səhifənin ünvanı, eləcə də, yazılı qeydlərin göndəriləcəyi yerin adı və ünvanı
- Qeydlərin son təqdim olunma tarixi
- İctimaiyyətlə görüşün keçirilmə vaxtı və yeri.

Maraqlı tərəflərin gözdən keçirməsinə və fikir bildirməsinə imkan yaratmaq üçün ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantı, QTX və hər hansı əlaqədar sənədlər bəzi əsas ictimai yerlərə təqdim olunmuşdur. Belə yerlərə milli və regional hökumət idarələri, (qismən bütün LTMQİC-lərin rahat istifadəsi üçün seçilmiş) əsas yerlərdəki kitabxanalar və əsas elmi müəssisələrin ofisləri daxil idi. Beləliklə, sözügedən sənədlər Bakıda və aşağıdakı yerli sahələrdə təmin edilmişdir:

Bakıda:

- M.F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası, Xaqani küçəsi 29
- Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanası, H. Cavid prospekti 31
- Orhus İctimai Ekoloji İnformasiya Mərkəzi, ETSN, B. Ağayev küçəsi 100
- Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyası, Məmməd Arif küçəsi 5
- Bakı Təhsil Məlumat Mərkəzi, C. Cabbarlı küçəsi 40, 2-ci mərtəbə
- Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası, Azadlıq prospekti 20
- BP Azərbaycan ofislərinin qəbul şöbələri:
 - BP Xəzər ofisi, Neftçilər prospekti 153, Bakı AZ1010
 - Ləndmark, Biznes Mərkəzi 3, A. Nizami küçəsi 90, Bakı AZ1010.

Yerli sahələr:

- Hacıqabul (ƏMSSTQ hesabatına əlavə beş məntəqədə yerləşdirilmişdir). Barəsində elan verilmiş əsas məntəqələr aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:
 - Heydər Əliyev mərkəzi, İ.Qayıbov küçəsi
 - Mədəniyyət evi, H. Əliyev küçəsi 29
- Rəncbər: Bələdiyyə binası
- Pirsaat: Pirsaat kənd orta məktəbi

Nəhayət, ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantı, QTX və hər hansı əlaqədar sənədlər (Azərbaycan və İngilis variantları) BP Kaspian şirkətinin veb-səhifəsində yerləşdirilmişdir.

9.6.4 Məlumatın açıqlanması ilə əlaqədar elanlar

Açıqlama müddəti milli və yerli kütləvi informasiya vasitələrində elanların, o cümlədən, açıqlama müddəti (14 gün), ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının, QTX-nin və hər hansı əlaqədar sənədlərin yerləşdiyi yer, ictimaiyyətlə görüşlərin tarixləri və əks əlaqə üçün mexanizmlər barədə məlumatın verilməsi ilə (bax: Cədvəl 9-4) 27 mart 2014-cü il tarixində başlamışdır (Qoşma C1).

Cədvəl 9-4: ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin açıqlanması ilə əlaqədar elanlar

Mətbu orqanın adı
Zerkalo
Yeni Azərbaycan
Azərbaycan

Mətbu orqanın adı
525-ci qəzet
Azadlıq
Xalq Qəzeti
Yeni Musavat

Həmçinin, BP Kaspian şirkətinin veb-səhifəsində Azərbaycan və İngilis dillərində elan yerləşdirilmişdir.

9.6.5 Əks əlaqə mexanizmləri

Bütün maraqlı tərəflər ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantı, QTX və hər hansı əlaqədar sənədləri barədə fikir bildirmək üçün aşağıdakı mexanizmlərdən istifadə imkanına malik olmuşdur:

- ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantının, QTX-nin və hər hansı əlaqədar sənədlərin bütün nüsxələri ilə birlikdə (Azərbaycan və İngilis dillərində) sorğu formaları LTMQİc-lərin hamısına paylanmış və istifadəsinə imkan yaradılmışdır. Sorğu formaları poçt vasitəsilə BP-nin ofis ünvanına qaytarılmış və ya doldurulan sorğu formaları açıqlama müddəti ərzində LTMQİc-lərə müntəzəm olaraq baş çəkən BP-nin icmaları əlaqələr üzrə məsul işçilərinə ötürülmüşdür
- ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantına, QTX-yə və hər hansı əlaqədar sənədlərə dair elanlarda yazılı cavablar üçün BP-nin ofis ünvanı göstərilmişdir
- ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantına, QTX-yə və hər hansı əlaqədar sənədlərə dair elanlarda BP-nin Bakıdakı ofisinin telefon nömrəsi göstərilmişdir
- ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantına, QTX-yə və hər hansı əlaqədar sənədlərə dair elanlarda xüsusi olaraq ayrılmış elektron poçt ünvanı göstərilmişdir. Elektron sorğu formalarının Azərbaycan və İngilis dillərində variantları BP Kaspian şirkətinin veb-səhifəsində yerləşdirilmişdir. Sorğu formalarının doldurularaq elektron poçt vasitəsilə göndərilməsi mümkün olmuşdur
- Maraqlı tərəflərin iştirakına və ƏMSSTQ-yə Əlavə üzrə qrupla birbaşa əks əlaqə qurmasına imkan yaratmaq üçün ictimaiyyətlə üç görüş keçirilmişdir.

Əks əlaqə mexanizmi çərçivəsində məlumatın ictimaiyyətə açıqlanmasına dair görüşlər zamanı (bax: Bölmə 9.6.6) mövzunun qeyd edildiyi LTMQİc-lər və onların sayı, həmçinin LTMQİc üzrə təsir ilə bağlı məsələlər/narahatlıq doğuran məqamlar üçün bax: Cədvəl 9-6.

9.6.6 Məlumatın açıqlanmasına dair məsləhətləşmələr – ictimaiyyətlə görüşlər

ƏMSSTQ-yə Əlavənin layihə variantına, QTX-yə və hər hansı əlaqədar sənədlərə dair nəticələrin təqdim olunması və maraqlı tərəflərin fikirlərini dinləmək üçün Hacıqabulda, Rəncbərdə və Bakıda ictimaiyyətlə üç görüş keçirilmişdir.

CQBKG üzrə Son ƏMSSTQ prosesinə müvafiq olaraq, ictimaiyyətlə görüşlər məlumatların açıqlanmasından sonra 14 gün ərzində keçirilmişdir. İctimaiyyətin üzvlərinin iştirakına yardım etmək və ETSN ilə əks əlaqənin yaradılması məqsədilə kifayət qədər vaxt ayrılmasına imkan vermək üçün bu görüşlərin vaxtı seçilmişdir.

Görüşlərin keçirildiyi tarixlər və vaxtlar aşağıdakı Cədvəl 9-5-də göstərilir. İki yaşayış məntəqəsinin birinin digərinə yaxınlığını nəzərə alaraq Pirsaatdan olan maraqlı tərəflər Rəncbərdə keçirilən görüşə dəvət edilmişdir. Qoltuq nümayəndələrinə icmaları əlaqələr üzrə məsul işçi yaxınlaşmış, ƏMSSTQ ilə bağlı açıqlama vermiş və Hacıqabuldakı görüşdə iştiraka dəvət etmişdir.

Cədvəl 9-5: ƏMSSTQ hesabatına Əlavənin açıqlanmasına dair görüşlər

Görüşün keçirildiyi məntəqə	Yer	Tarix	Vaxt
Bakı	Marriott Absheron Hotel - Hosvan I iclas otağı, Azadlıq meydanı 674	31 mart, 2014	14:30 – 17:30
Hacıqabul	Hacıqabul Mədəniyyət evi	1 aprel 2014-cü il	10:00 – 12:00
Rəncbər	Rəncbər orta məktəbi	1 aprel 2014-cu il	14:00 – 15:30

BP görüşlərdə alınmış bütün yazılı və ya şifahi iradların icraçı xülasəsini hazırlamışdır. Bu iradlar nəzərdən keçirilməsi üçün ETSN-yə təqdim edilmiş və hazırkı ƏMSSTQ-yə Əlavənin son variantının hazırlanması zamanı BP məsləhətləşmə müddəti ərzində həmin iradları digər məsləhətləşmə mexanizmləri vasitəsilə alınmış əlavə iradlar ilə birlikdə nəzərdən keçirmişdir.

Məsləhətləşmənin nəticələri və cavablar ETSN-yə təqdim ediləcək ƏMSSTQ-yə Əlavənin C2 əlavəsinə daxil edilmişdir. Cədvəl 9-6-da əks əlaqə mexanizmi çərçivəsində məlumatın ictimaiyyətə açıqlanmasına dair görüşlər zamanı (bax: Bölmə 9.6.5) mövzunun qeyd edildiyi LTMQİc-lər və onların sayı, həmçinin LTMQİc üzrə təsir ilə bağlı məsələlər/narahatlıq doğuran məqamlar təqdim edilmişdir.

Cədvəl 9-6: LTMQİc-lər tərəfindən qaldırılan problemlərin və təsirlə əlaqədar məsələlərinin xülasəsi

Təsirlə əlaqədar əsas məsələlər	Təsirlər/Narahatlıq doğuran məqamlar barədə şərhlər	Raised in
Dolanışq vasitələri / Torpaq sahələrinin əldə edilməsi və kompensasiyalar	Sakinlər boru kəmərinin keçdiyi ərazilərdə əldə edilən torpaq sahələrinin mümkün qədər az olacağına ümid edirlər	Bakı
İnfrastruktur/Sosial sərmayələr	Sakinlər boru kəmərinin keçdiyi torpaq sahələrinin su təchizatını asanlaşdırmaq üçün boru kəməri üzərində su xətlərinin inşa edilməsini xahiş etmişlər	Hacıqabul rayonu, Qarasu kəndi
	Yerli sakinlər qeyd etdilər ki, BTC layihəsi üçün inşa edilmiş kanalizasiya borusundan vaxtaşırı olaraq sızma baş verir. Bunun təkrarlanmasına yol verilməməlidir.	Pirsaat qəsəbəsi, Muğan qəsəbəsi
	İnsanların öz torpaq sahələrinə keçməsinə imkan yaratmaq məqsədilə kənd təsərrüfatı maşın-mexanizmləri üçün münasib keçidlər nəzərdə tutulacaq	Hacıqabul rayonu, Padar qəsəbəsi
Əmək və iş şəraiti	Yerli sakinlər boru kəmərinin tikintisi başlayanda işçi qüvvəsinin yerli sakinlərdən seçilməsini xahiş etmişlər	Hacıqabul rayonu, Qarasu kəndi
İcma sağlamlığı, əməyin təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik	Sakinlər səs-küyün və vibrasiyanın ətraf mühitə, əhalinin məskunlaşdığı ərazilərə və qoruğa gələnlərə (Qobustan milli qoruğuna) təsirini azaltmaq üçün tədbirlər barədə məlumat əldə etmək istəyirlər.	Xətai rayonu
	Boru kəmərinin keçdiyi ərazilərdə yol hərəkəti qaydalarına dair narahatlıq ifadə olunmuşdur	Hacıqabul rayonu, Qarasu kəndi

Təsirlə əlaqədar əsas məsələlər	Təsirlər/Narahatlıq doğuran məqamlar barədə şərhlər	Raised in
	Giriş-çıxış yolunun yaxınlığında yaşayan sakinlər ümid edirlər ki, tikinti müddətində nəqliyyat vasitələrinin hərəkətindən yaranan toz münasib qaydada idarə ediləcək. Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin tikintisi zamanı bu, belə olmamışdır.	Pirsaat qəsəbəsi, Muğan qəsəbəsi
İnformasiyanın açıqlanması və maraqlı tərəflərin cəlb olunması	Xahiş olunmuşdur ki, boru kəmərinin tikintisi başa çatdıqdan sonra ictimaiyyət (QHT və media) nümayəndələri ilə görüş keçirilsin.	Bakı
Digər	Ətraf mühitə və sosial sahəyə təsirlər, həmçinin məcmu təsirlər barədə narahatlıq ifadə olunmuş və təsirlər azaldıcı tədbirlərə dair daha ətraflı informasiyanın təmin edilməsi xahiş olunmuşdur	Hacıqabul rayonu, Qarasu kəndi, Sumqayıt

9.7 Məsləhətləşmənin nəticələrinin izlənməsi

Məsləhətləşmə nəticələri CQBKG üzrə Yekun ƏMSSTQ hesabatının 9.8-ci bölməsində təsvir edilən prosesə uyğun olaraq izlənilmişdir.

9.8 ƏMSSTQ-dən sonrakı məsləhətləşmələr və maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi

ƏMSSTQ hesabatına Əlavədən sonra maraqlı tərəflərin cəlb olunması ilə bağlı fəaliyyət CQBKG üzrə Yekun ƏMSSTQ hesabatının 9.9-cu bölməsində təsvir edilən fəaliyyət ilə eyni olaraq qalacaq. Boru kəmərinin tikintisindən sonra müvafiq maraqlı tərəflər, o cümlədən media və QHT-lər ilə görüş keçiriləcək.